

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Acta Ecclesiae Mediolanensis

Acta Synodalia Dioecesana Ecclesiae Mediolanensis, Pars Secunda

Borromeo, Carlo

Brixiae, 1603

De officio Ministri. Cap. III.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11399

Nonnunquam in Ecclesiâ Metropoli-
tanam, cum in ea clerici fuerint, se reci-
piat; vt illi diligentius, quæ ad cultum
diuinum spectant, exequantur.

Si quis ex clericis morbo correptus
decumbat; illum inuisit, efficiatque vt
alij pro eius valetudine recuperanda
Deo preces offerant, præsertim si peri-
culosior sit ægotatio.

Gymnasia sæpius visitet, & quid in
ijs agatur perspiciat.

Interdum ex improviso in locum re-
creationis clericorum eat; illorum mo-
res obseruet; ac eorum, quæ aut in le-
ctione ad mensam, aut in concione ex-
tra Seminarium audierint, rationem
exigat.

Cautus sit in locis in Dormitorio di-
sponendis, & in socijs vnicuique, cum
domo exeunt, assignandis.

Diligentissimè animum intendat, vt
disciplina seruetur ab omnibus, qui in
Seminarium degunt; & in primis famu-
los in officio contineat.

Curet, vt semel singulis mensibus in-
stitutiones ad clericos pertinentes in
Triclinio legantur.

Eas ipsas omnibus clericis, qui in Se-
minarium recipiuntur, initio statim
perlegenda tradet.

Tradet etiam vnicuique; ea, quæ ad offi-
cium suum spectant, vt ad præscriptam
rationem sese omnes gerant.

Ne cuiquã facultatem concedat exeu-
di è Seminario priuata de causa, nisi ea
benè cognita, & perspecta, necessariò co-
cedendã esse iudicabit; nec quemquã so-
lum exire permittat, etiam Præfectum.
Qui si alia loca adierint, aut diutius ab-
fuerint, quàm fuerat illis concessa facul-
tas, domum reuersi ab eo corrigantur,
& puniantur.

Interioris portæ semper, & interdiu
Rector semper apud se clauem habeat,
exteriorisq; noctu.

Nè permittat, vt plures famuli habeã-
tur in Seminario, quàm quos Reueren-
dissimus Archiepiscopus adhibitis in
consilium Deputatis habendos censue-
rit; nec ijs mercedem det ampliorem,
quàm sibi fuerit præfixita.

Ne famulum quempiam in familiam
describat, de cuius vita, & moribus non

habeat probabiles testificationes.

Nihil permittat sine consensu, & ap-
probatione sua in Seminario fieri.

A Ministro crebrò intelligat ratio-
nem, & diligentiam, quam adhibet in ra-
tionibus, atq; expensis cognoscendis.

Eius quoq; erit totius familiæ occu-
pationes, & necessitates cognoscere, &
vnicuique prospicere.

In pretijs rerumq; æstimationibus
cognoscendis, homines, qui in his rebus
magnum vsum habeant, iudicioq; va-
leant, in consilium adhibeat.

Singulis annis sæpius visitet prædia,
& bona omnia ad Seminarium spectan-
tia; ac si quid magni alicuius momenti
repererit, antequam remedium adhi-
beat, rem totam Reuerendiss. Archie-
piscopo, & congregationi Deputatorũ
consultandam exponat.

Neq; verò, vel rerum in totum annũ
emendarum, vel ædificiorum fabrican-
dorum, vel alterius cuiuspiam emolu-
menti prædijs afferendi nomine quid-
quam per se attentet; sed rem totam Re-
uerendissimo Archiepiscopo, & congre-
gationi exponat, & ex eius deliberatio-
ne pendeat.

Curet tamen, vt statis temporibus ex
Deputatorum consilio de his rebus sta-
tuatur, quæ in totum annum erunt com-
parandæ; de frumẽto, vino, oleo, lignis,
legumibus, caseo, tela, candelis, atque
alijs de hoc genere.

Circa festum Natiuitatis B. Virgi-
nis, ante Visitationem Seminarij, ra-
tiones omnes accepti atq; expensi fieri
curet; quas vbi diligenter cognouerit,
Reuerendissimo Archiepiscopo in visi-
tatione coram Deputatis rerum tempo-
ralium exhibeat.

De officio Ministri. Cap. III.

Minister, absentis Rectoris vicẽs
gerat, rerumq; ab eo statutarum
executor sit; ipsum autem oportet singu-
la propius diligentiusque circumspice-
re, atque in primis efficere, vt in suo
quique munere famuli diligentiam præ-
stent.

Eorundem famulorum paternam cu-
ram gerat; alioquin enim illi malè ha-
bebu-

debentur, unde querelæ existent quotidianæ, & famulorum mutationes; quare nihil est peius.

Inuiset sæpè cellam vinariam, promptuarium, vestiarij, culinam, & alia eiusmodi loca.

Indicem conficiat eorum, quæ ad familiæ victum necessaria sunt; quem Rectori exhibeat, vt in tempore comparari possint: res enim suo tempore empte, & meliores sunt, & viliores.

Caveat, nè in mensam cibi malè oleres, vel parum cocti, vel indiligenter cõditi inferantur.

Egrotis præcipuam charitatem præbet; eos in tempore inuisat, necessitatibusque animi atq; corporis prospiciat: illudque persuasum habeat, malè cum his in vtroque homine actum iri, si ipse quidquam de cura, & diligentia remittat.

Amplius circa ægros ipsos eam adhibeat cautionem, vt in valetudinarium de iudicio medici se conferat.

Per diem atq; etiam noctem domum interdum circumeat, ad continèdam in officio familiam; nè quid minus decens, aut contra Seminarij regulas fiat.

Viset etiam interdum vesperi portã exteriorẽ; an à Ianitore benè fuerit clausa; ac etiam dormitoria famulorum; an aliquis eorum sine licentia domo exierit.

Ne aliquid aliud, quàm à Rectore cõstitutum est, vel extra ordinarium, nisi ab ipso facultate habita, emi iubeat, vel permittat; ideo etiam alium librum, seu repertorium quotidianarum impensarum habeat, in quo omnia notari à dispensatore iubeat, & antequam suum librum emptor Deputatis ostendat, Minister ipse videat, an aliquid ab emptore fuerit notatum, quod in Seminario non fuerit receptum.

Habeat, & alium librum, in quo cū pro Seminario frumentum, vinum, oleum, ligna, vel quid aliud magni pretij emetur, rei cuiuslibet, & qualitatem, & quantitatem notet.

Quotidie sub noctem librum dispensatoris recognoscet, & cum obsonatoris rationibus conferet.

Norit, quantum vini quæq; cuppa ca-

piat, & cū exhausta fuerit, attēdat, an capacitati illius expensum respondeat.

Habeat item indicem vestiarij separatim rerum omnium domesticarū; rursus ornamentorum Ecclesiæ, easq; res omnes anno vertente recognoscet.

Procuret etiam, vt vnusquisq; Clericus per se notam in scriptis, de singulis suis rebus, quas secum attulerit, conficiat; easq; res omnes Minister sibi ostendi faciat, ac inde notam ipsam penès se retineat, ne de aliqua re in discessu dubitari contingat.

Librum habeat separatū, in quo sigillatim diem, mensem, annum, nomina, cognomina, patriam, ætatem clericorum omnium, ac famulorum, qui in Seminarium ingrediuntur, & similia minutim perscribat.

Inuigilet, vt clerici omnes, vestitiū, & cæterarum rerum nitorem procurent, atque vt res omnes Seminarij, quarum usus ipsis conceditur, quantum fieri possit, illesæ conseruentur, ne quidquam inutiliter consumatur.

Assistat ijs, qui secundæ mensæ accubunt, sicut & cæteris, cum à prandio, vel à cœna exeunt è Triclinio.

Inuisat sæpè Tonstrinam, dum ibi rōfores ad sunt; ac animaduertat, nè ibi clericorum fiant conuentus, sed ijtantum, qui condentur, maneant, nec ex diuersis cubiculis permixti eodem tempore accedant: attendat etiam, vt ibidem quæ ad Tonstrinam opus erunt, à famulo ad id deputato in suis locis asferuentur.

Quandoq; in Clericorū capsis perquirat, an quid esculentum, pecunias, vel aliud quidpiam vetitum habeant.

Animaduertat etiã, ne quis aliquid in domo, se, vel Rectore inscio, faciat.

Habeat librum, in quo notet omnia opera distincta, quæ singuli fabri fecerint; monitumq; habeat emptorem, nè aliquas pecunias illis soluat, nisi de mandato Receptoris scriptis exarato.

Farinam etiam, quæ à molendinario conducitur, sæpè recognoscet; nè quid fraudis in quantitate, aut in qualitate committatur.

Quotiescunq; Pistor farinã ad incernendum accipiet, fursur dispensatori

radi, sibi que rationem singulis mensibus reddi curet.

Animaduertat quoque, vt vestiarius linteamina, & alios pannos bene custodiat, semper que pro Seminario aliquid faciat, quod magis necessarium videbitur; monitumque ipsum habeat, ne pro aliquo quidquam se, vel Rectore infcio labore.

Si cui de Seminario discedendum fuerit, quasunque Seminarij res habeat, sibi reddi procuret.

Denique prescriptos omnes, & clericis, & ceteris familiaribus Ministris ordines, sedulo ab ipsis obseruari curabit: quod sane munus, vt facilius, ac diligentius exequi possit, ordines omnes cuiuscunque generis, vel officij domus apud se habeat sepiusque legat.

Delinquentes tum clericos, tum famulos debitis poenis afficiat: si cui tamen poena aliqua grauis erit imponenda, id ne faciat inconsulto Rectore.

In ijs omnibus, que ad Ministri Seminarij officium pertinent, eidem Vicarij Ministri in alijs, tum vrbis, tum Diocesis Seminarijs existentes ratione reddant; ipseque Seminarij Minister, in eisdem collegijs, an oia recte habeant, diligenter inspiciat, & accurate inuestiget.

De Officio Confessarij. Cap. IIII.

Confessarius Seminarij illud secum reputet, ex se, rectaque sui muneris administratione, pendere eorum, qui in Seminario viuunt, in omni virtute progressam.

Quare turpe sibi fore, nisi ita viuat, & in omni vite parte ita se gerat, vt ex ipso vita moribusque, omnis virtutis atque officij exempla peti possint.

Pietate, mansuetudine, humilitate, prudentia, charitate, officij sui dignitatem sustineat, auctoritatem tueatur.

Familie totius pax, & concordia, eius cura sit; quare animorum offensiones, si que suboriantur, sedare confestim omni ratione studeat.

Vitam, & mores vniuscuiusque quantum fieri possit, exploratos habeat; vt vel ad officium reuocare errantes, vel in via Domini incitare ingreos possit.

Illud in primis, in ijs quorum confessiones audit, efficere studeat, vt eum tanquam parentem ament, ac venerentur; ideoque cum illis benigne agat, presertim dum confitentur, (adhibita tamen ea grauitate, & auctoritate, quam minus quod gerit, & persona quam sustinet, requirit).

Sic enim maximè sibi fidem conciliabit, efficietque, vt eius consilia salutaria, libenti animo, & suscipiant, & exequantur.

Quare neminem coram alijs, presertim Superioribus, reprehendat, nec ei culpam aliquam exprobet.

Singulis hebdomadibus feria sexta, & Sabbato clericorum confessiones audiatur, eo ordine, vt omnibus decimo quinto quoque die Poenitentiae Sacramentum ministret; ijsque praeterea temporibus, quibus clericis, ex constitutionum suarum prescripto infra tertia parte, in capite de pijs exercitationibus, peccata confiteri, & Sanctissimum Eucharistiae Sacramentum suscipere tenentur.

Tempus autem constituat, quo vniuscuiusque Dormitorij clerici confiteri debeant, ne vlla ordinis perturbatio suboriantur: eos vero per Praefectos moneat, vt prius se praeparant, quam ad confessionem eant.

Porrò Praefectus, non omnes simul, sed quinos tantum, vel senos ad eum mittat. Confessarius autem tabellam eo tempore apud se habeat, in qua clericorum omnium nomina descripta sint, vt sigillatim confitentes signet, & non confitentes ab alijs dignoscat.

Diebus Dominicis, & festis, cum clericis sanctissimam Eucharistiam sumunt, mane vacet ijs, qui indigerint reconciliandis.

Omnium praeterea, qui in Seminario viuunt Ecclesiasticorum Confessiones audiatur, tempore Concilij definit; & famulorum semel saltem singulis mensibus.

Diebus festis à prandio famulos omnes conuocet, eosque in Doctrina Christiana diligenter erudiat.

Quotidie vespere, postquam clerici Matutinae meditationis rationem reddiderint, omnibus in locum constitu-